

L.dz. 356 / 2019

Kraków, dnia 14 października 2019 r.

NSZZ „Solidarność”
Politechnika Krakowska

Opinia prawna

1. Przedmiot opinii.

Przedmiotem niniejszej opinii jest odpowiedź na pytanie czy przysługujące nauczycielowi akademickiemu jako pracownikowi uczelni publicznej dodatkowe wynagrodzenie roczne tzw. „trzynastka” podlega 50% kosztom uzyskania przychodów z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich.

Podkreślenia i skróty pochodzą od autora.

2. Odpowiedź.

Tak. Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczyciela akademickiego, pracownika uczelni publicznej podlega 50% kosztom uzyskania przychodów.

3. Uzasadnienie.

Wskazuję przepisy prawa uzasadniające powyższą odpowiedź.

Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 r.) art. 143:

Art. 143. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej.

Zgodnie z ustawą o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej z dnia 12 grudnia 1991 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1872) art. 2 ust. 1-2:

Art. 2. 1. Pracownik nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w pełnej wysokości po przepracowaniu u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego.

2. Pracownik, który nie przepracował u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego, nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do okresu przepracowanego, pod warunkiem, że okres ten wynosi co najmniej 6 miesięcy.

Zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy:

Art. 22 § 1. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy (...) a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Zgodnie z art. 115, art. 116 ust. 7 i art. 128 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:

Art. 115. Do podstawowych obowiązków nauczyciela akademickiego będącego pracownikiem:

1) dydaktycznym - należy kształcenie i wychowywanie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów;

2) badawczym - należy prowadzenie działalności naukowej lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów;

3) badawczo-dydaktycznym - należy prowadzenie działalności naukowej, kształcenie i wychowywanie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów.

2. Nauczyciel akademicki jest obowiązany do uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni oraz stałego podnoszenia kompetencji zawodowych.

Art. 116. 7. Wykonywanie obowiązków nauczyciela akademickiego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1911 i 1293).

Art. 128. 1. Nauczyciel akademicki, z wyjątkiem rektora, podlega ocenie okresowej, w szczególności w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 115, oraz

przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Ocena okresowa może być pozytywna albo negatywna.

W tym miejscu należy wskazać, że w/w art. 116 ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z regułą interpretacyjną *lege non distinguente*, formułuje normę prawną z której wynika, że wykonywanie każdego z obowiązków nauczyciela akademickiego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze. Sformułowanie „wykonywanie obowiązków” nie ogranicza denotowanego zakresu tylko do niektórych obowiązków. Wykonywanie wszystkich obowiązków nauczyciela akademickiego jest z mocy ustawy działalnością twórczą o indywidualnym charakterze.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1231) art. 1:

Art. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

Zgodnie z kolei z ustawą z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1387) art. 10 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 22 ust. 9 pkt 3:

Art. 10. 1. Źródłami przychodów są:

1) stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym spółdzielczy stosunek pracy (...);

Art. 12. 1. Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Art. 22. 9. Koszty uzyskania niektórych przychodów określa się (...):

3) z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych, w rozumieniu odrębnych przepisów, lub rozporządzania przez nich tymi prawami - w wysokości 50% uzyskanego przychodu (...);

Treść powyższych przepisów wskazuje, że przychód ze stosunku pracy nauczyciela akademickiego w postaci dodatkowego wynagrodzenia rocznego jest świadczeniem ekwiwalentnym, należy się za jego pracę roczną czyli za wykonywanie w danym roku obowiązków nauczyciela akademickiego. Z kolei wykonywanie tych obowiązków, zgodnie z samą ustawą, stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze.

A zatem jest to świadczenie należne nauczycielowi akademickiemu za działanie jako twórca czyli podmiot korzystający z praw autorskich. Wobec powyższego dodatkowe wynagrodzenie roczne podlega 50% kosztom uzyskania przychodu – i nie ma podstaw do traktowania go w sposób odmienny niż inne składniki płacowe należne nauczycielowi akademickiego za jego pracę polegającą na wykonywaniu obowiązków nauczyciela akademickiego (z definicji ustawowej – pracę twórczą) w szczególności wynagrodzenie zasadnicze.

opinię splanował:

Prawnik
Zarządu Regionu Małopolskiego
NSZZ „Solidarność”
Witold Witkowski
mgr Witold Witkowski

Otrzymują:

1 x Adresat

1 x a/a